

NEUE WEGE IM DAF-UNTERRICHT: BILDENDE KUNST – SPIELFILM – DIGITALE MEDIEN

Eva Molnárová

Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela

KOLEČÁNI LENČOVÁ, Ivica, Michaela KOVÁČOVÁ a Simona TOMÁŠKOVÁ.
2018. *Neue Wege im DaF-Unterricht: Bildende Kunst – Spielfilm – digitale Medien*.
Nümbrecht: KIRSCH-Verlag, 178 s. ISBN 978-3-943906-46-2.

Štúdium cudzích jazykov sa postupne stáva samozrejmosťou a táto skutočnosť sa spája s hľadaním nových spôsobov, ako ich vyučovať a ako sa ich učiť tak, aby sa dosiahol čo najlepší výsledok. V súlade s rozvojom vedeckých poznatkov je však pozornosť zameraná nielen na konečný výsledok, resp. produkt, ale najmä na samotný proces vyučovania a proces učenia sa. Hľadajú sa účinné vzdelávacie stratégie, inovačné metódy a formy výučby na rozvíjanie nielen kognitívnej, ale aj emocionálnej a afektívnej zložky osobnosti žiaka. Ako samotné autorky monografie uvádzajú, aplikácia umenia do vyučovacieho procesu prispieva k celostnému rozvoju osobnosti učiaceho sa, individualizuje učebný proces a obohacuje ho o estetickú a interkultúrnú zložku. Zároveň samotné médiá sú z pedagogického hľadiska vnímané ako významné prostriedky vzdelávania, akulturácie a socializácie jedinca. Vo výučbe cudzích jazykov autentické mediálne obsahy plnia nezastupiteľnú funkciu pri vytváraní prostredia, ktoré sa čo najviac približuje k reálnym situáciám, v ktorých budú žiaci a študenti komunikovať v cudzom jazyku. Z tohto hľadiska vedecká monografia *Neue Wege im DaF-Unterricht: Bildende Kunst – Spielfilm – digitale Medien* spracováva niekoľko veľmi aktuálnych tém súčasne.

Autorky si kladú za cieľ predstaviť didaktický potenciál umeleckých obrazov, komiksov, filmov, nových médií a zároveň konkrétnymi príkladmi inšpirovať učiteľov, aby ich využívali v praxi. Chcela by som vyzdvihnúť, že autorky implementujú v rámci teórie a praxe nové poznatky nielen didaktiky cudzích jazykov, ale aj psychológie, neurodidaktiky, mediálnej pedagogiky, umenovedy a filmovej vedy.

Prvá časť vedeckej monografie poskytuje zásadné teoretické východiská a nasmerováva čitateľovu pozornosť na také kľúčové pojmy ako sú Visual Literacy, obraz ako reálny objekt a zároveň súčasť mentálneho lexikónu, vnútorný obraz, vizuálne mentálne reprezentácie, vizuálne učenie sa, metódy práce s obrazom a pod. Výraznou teoretickou podporou pre učiteľov cudzích jazykov, ktorí sa rozhodujú pracovať na vyučovaní s obrazom, môže byť podkapitola *1.4 Sprache der Bilder*.

Originálnymi sú metodické postupy práce s umeleckým obrazom, fotografiou, komiksom a ďalším obrazovým materiálom, ktoré vychádzajú napríklad aj zo všeobecných celostnopedagogických postupov a zaujímavo ich aplikujú do cudzojazyčného vyučovania. Autorky poskytujú hotové a v praxi overené scenáre vyučovacích hodín. Použitie obrazov z obdobia moderny a avantgardy začiatku 20. storočia považujem za priamu súčasť autorského novátorstva.

Druhá časť vedeckej monografie vychádza z teórie jednej z najmladších didaktických disciplín, tzv. filmovej didaktiky alebo didaktiky filmu. Napriek tomu, že filmy sú súčasťou cudzojazyčného vyučovania, často je ich využitie živelné a nerešpektuje didaktické zásady. Podobne ako v prvej kapitole sa autorky po malom historickom exkurze venujú potenciálu filmu pre cudzojazyčné vyučovanie, kritériám výberu, možnostiam jeho prezentácie, trojfázovému modelu práce s filmom, resp. jednotlivými vybranými sekvenciami. Oceňujem podrobný opis deskriptorov pre jednotlivé úrovne Spoločného európskeho referenčného rámca a pre rozvoj jednotlivých rečových zručností. Keďže sa monografia venuje aj vizualizácii, chcela by som vyzdvihnúť prehľadné grafické zobrazenie v tabuľkách, ktoré čitateľovi uľahčuje orientáciu. Za nemenej hodnotné považujem priradenie vybraných filmov k jednotlivým v školskej praxi preberaným tematickým okruhom. Teoretické východiská sú veľmi vhodné a zaujímavo doložené originálnymi príkladmi práce s filmovými ukážkami.

Tretia a zároveň posledná kapitola vedeckej monografie je venovaná využitiu nových médií vo vyučovaní. Zoradenie médií v publikácii je v súlade aj s ich reálnym diachrónnym vývojom. Ťažisko tretej kapitoly tvorí e-learning a blended-learning, pričom sa autorky zameriavajú najmä na systém LMS – Moodle, ktorý je rozšírený na slovenských univerzitách. Podrobnejšie sú rozpracované možnosti interaktívnych aktivít. Z internetových aplikácií webu 2.1. je analyzovaný podcast a vodcast. Uvítala by som viac príkladov konkrétnych aktivít, resp. vypracovanie scenárov vyučovacích hodín, ktoré by sa dali priamo aplikovať v praxi. Mohlo by ísť napr. o podcasting na tému výtvarné a filmové umenie.

Monografia *Neue Wege im DaF-Unterricht: Bildende Kunst – Spielfilm – digitale Medien* je nesporne prínosom rovnako z teoretického ako aj z praktického hľadiska. Pre jednoduchšie využitie konkrétnych návrhov aktivít v školskej

praxi dávam autorkám na zváženie, či by nebolo vhodné, aby obrazový materiál, podklady pre prácu s filmovým materiálom, odkazy na konkrétne ukážky a podobne nemohli byť súčasťou napr. elektronickej prílohy k monografii.

Z môjho hľadiska zaujímavým sa javí aj „trojgeneračné“ zloženie autorského kolektívu, čo mohlo iba pozitívne ovplyvniť objektívnosť pohľadu na prezentovanú problematiku. Zároveň to zabezpečuje aj kontinuitu teoretických výskumov a ich následnej aplikácie v praxi.

Publikácia je nesporne zaujímavým príspevkom do oblasti didaktiky nemeckého jazyka a autorky v nej v mnohých prípadoch dospievajú k originálnym výsledkom. Spôsob zachytenia skúmanej problematiky je v súlade s aktuálnym nasmerovaním súčasnej didaktiky cudzích jazykov, a preto publikáciu odporúčam nielen vedeckej obci ale aj učiteľom z praxe.

PhDr. Eva Molnárová, PhD.
Katedra germanistiky
Filozofická fakulta Univerzity Mateja Bela
Tajovského 40
974 01 Banská Bystrica
Slovenská republika
eva.molnarova@umb.sk